

Mayıs 2013 Sayı: 38

- I. Çin'de Gelişmeler**
  - o Ekonomi**
  - o Enflasyon ve Para Politikası**
  - o Dış Ticaret**
  - o Yatırımlar**
- II. Çin'in Dış Ekonomik İlişkileri**
  - o AB ile ilişkiler**
  - o ABD ile ilişkiler**
  - o Diğer Ülkelerle İlişkiler**
  - o Türkiye ile ilişkiler**
- III. Çin ve Diğer Ülkeler Arasında İmzalanan Ortaklık Anlaşmaları**

MEMBER OF THE CONFEDERATION OF EUROPEAN BUSINESS (BUSINESSEUROPE)

Headquarters: Meşrutiyet Cad. No: 46 Tepebaşı 34420 İstanbul – Turkey
Ankara: İran Cad. No: 39/4 Gaziosmanpaşa 06700 Ankara – Turkey
Brussels: 13, Avenue des Gaulois, 1040 Brussels – Belgium
Washington D.C. : 1250 24th Street, N.W., Suite Nr. 300, Washington D.C. 20037 - USA
Berlin: Märkisches Ufer, 28 Berlin 10179 Germany
Paris: 33, Rue de Galilée 75116 Paris – France
Beijing: Beijing Lufthansa Centre, Office C-319, Beijing 100025, P. R. China

Phone: +90 (212) 249 19 29 **Fax:** +90 (212) 249 13 50
Phone: +90 (312) 468 10 11 **Fax:** +90 (312) 428 86 76
Phone: +32 (2) 736 40 47 **Fax:** +32 (2) 736 3993
Phone: +1 (202) 776 77 70 **Fax:** +1 (202) 776 77 71
Phone: +49 (30) 288 786 300 **Fax:** +49(30) 288 786 399
Phone: +33 (1) 44 43 55 35 **Fax:** +33 (1) 44 43 55 46
Phone: +86 (10) 6462 2066 **Fax:** +86 (10) 6462 3206
www.tusiad.org

e-mail: tusiad@tusiad.org
e-mail: ankoffice@tusiad.org
e-mail: bxloffice@tusiad.org
e-mail: usoffice@tusiad.us
e-mail: berlinoffice@tusiad.org
e-mail: parisoffice@tusiad.org
e-mail: tusiad.china@euccc.com.cn

I. Çin'de Gelişmeler

➤ Ekonomi

IMF Çin'in büyüme hızını yüzde 7.75'ye düşürdü

IMF, Dünya Bankası'na katılarak, dünyanın ikinci büyük ekonomisi Çin'in 2013 yılındaki büyüme hızını yüzde 7.75'ye düşürdü.

Çin ekonomisi ikinci yarı yılda iyileşme gösterecek, enflasyon oranı yüzde 3'lerde seyredecek. Dış ticaret fazlası ile doğan cari işlemler fazlası GDP'nin yüzde 2.5'ini oluşturacak

IMF, hızla artan sosyal krediler, yine hızla artan miktarlarda verilen yüksek krediler ve giderek kalitesini kaybeden yatırımlar, geri ödeme zorluklarının yaratacağı olumsuz etkiler için Çin'i uyardı. Merkez Bankası verilerine göre, Çin'in sosyal kredileri 3.06 trilyon yuan'e ulaştı. Çin'in ekonomik büyümesi ülke içi yatırımların arttırılmasına daha fazla bağımlı hale geldi. (1)

Sanayi İşletmeleri Katma Değeri

Nisan 2013 tarihinde, sanayi işletmelerinin katma değeri bir önceki yılın Nisan ayına göre yüzde 9.3 arttı. Kamu iktisadi kuruluşlarının katma

değeri yüzde 4.3, anonim şirketlerinin yüzde 10.9 arttı.

Toplam 41 sanayi dalından 40 sektörün yarattığı katma değerde artış görüldü. Tekstil yüzde 10.1, ham kimyasal maddeler ve kimya ürünleri imalatı yüzde 12.3, metal dışı mineraller yüzde 11.3, demir içeren metaller yüzde 9.2, genel makina imalatı yüzde 10.5, otomotiv imalat sanayi yüzde 12.9, demiryolu rayları üretimi, havacılık sanayi yüzde 10.6, telekomünikasyon cihazları, bilgisayar ve diğer elektronik cihazların üretimi yüzde 10.7, elektrik ve ısı üretimi yüzde 5.5 arttı. (2)

Çin hükümeti yeşil araç kullanıcıları için teşvik uygulayacak

"China Securities Journal"da yayımlanan habere göre, Çin hükümeti elektrikli araçların kullanımını arttırmak amacıyla, üreticilerine yeni teşvikler verecek. Geçtiğimiz yıl hükümet Çinli üreticilere sattıkları her hibrid otomotiv başına 50,000 yuan, sattıkları her bir elektrikli araca ise 60,000 yuan teşvik sağlamıştı.

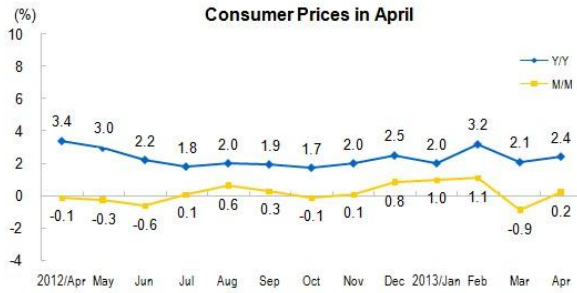
2013 yılında Çin Sanayi ve Bilişim Teknolojileri Bakanı Miao Wei, bu yılki teşvik politikasının 2013 yılının ikinci yarısında uygulamaya konulacağını bildirdi. Hibrid otomotivler için verilecek

teşviklerin henüz standart değerlendirmesi tamamlanmadığı için geçikme ihtimali var. Öte yandan, teşvik politikasının uygulamaya koyulması için Devlet Konseyi'nin onayı gerekiyor.

Yeni teşvik politikasının 2015 yılına kadar uygulanması söz konusu. (3)

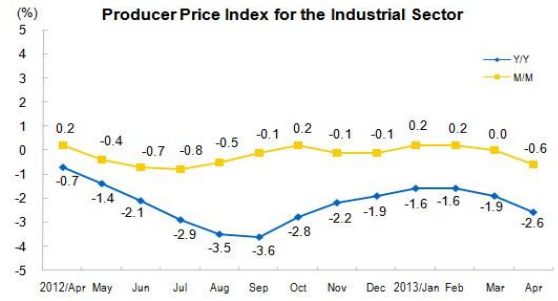
➤ Enflasyon ve Para Politikası

Çin Tüketici Fiyatları Endeksi (TÜFE)

Nisan ayında TÜFE bir önceki yılın Nisan ayına kıyasla yüzde 2.4 arttı. Fiyatlar şehirlerde ve kırsal kesimlerde yüzde 2.4 yükseldi. Gıda fiyatları yüzde 4, gıda dışı ürünlerin fiyatları yüzde 1.6 arttı. Tüketici malları yüzde 2.2, hizmet sektöründe fiyatlar yüzde 2.9 arttı. (4)

Çin Üretici Fiyatları Endeksi (ÜFE)

Nisan 2013 tarihinde, ÜFE imalat ürünlerinde bir önceki yılın Nisan ayına göre, yüzde 2.6, geçtiğimiz Mart ayına kıyasla yüzde 0.6 düştü.

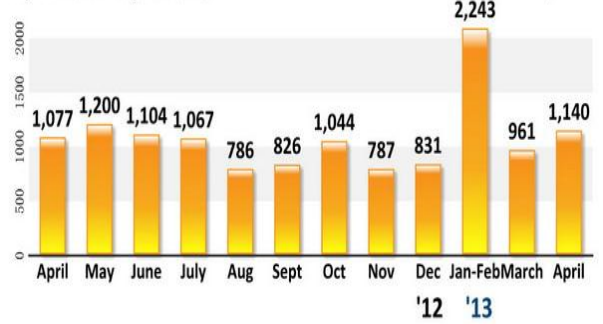
Yılın ilk dört ayında ÜFE yüzde 2 geriledi.

Fiyatlar, madencilik sanayinde yüzde 8.2, ham madde sanayinde 4.8, imalat ve işleme sanayinde yüzde 2.5 düştü. Tüketim ürünlerinde üretim fiyatları yüzde 0.3 arttı. Gıda üretim fiyatları yüzde 0.6, giyim sanayinde üretim fiyatları yüzde 1.3 yükseldi. (5)

Çin Mali Gelirleri

CHINA'S FISCAL REVENUE

April 2012 - April 2013

Chinadaily.com.cn

Source: Ministry of Finance of China

Geçtiğimiz Nisan ayında Çin'in mali gelirleri 65.7 milyar yuan arttı 1,143.1 trilyon yuan oldu. Artış yüzde 6.1 oranında gerçekleşti. Merkezi hükümetin mali gelirleri yüzde 2.2 düştü, 535.7 milyar yuan oldu. Yerel hükümetin gelirleri ise yüzde 14.7 artarak 607.4 milyar yuan oldu.

Ocak ve Nisan ayları arasında ülkenin mali gelirleri yüzde 6.7 oranında arttı 4.3465 trilyon yuan oldu. (6)

➤ Dış Ticaret

2013 yılının Ocak-Şubat ayları arasında Çin'in dış ticaret hacmi bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 14 arttı, 1,330.75 milyar dolar oldu.

İhracat yüzde 17.4 arttı, 695.87 milyar dolar oldu. İthalat yüzde 10.6 arttı, 634.88 milyar dolara ulaştı. Böylece ülkenin ticaret açığı 60.99 milyar dolar oldu.

Yılın ilk dört ayında Çin'in Amerika ve ASEAN ile ticaret hacmi sırasıyla yüzde 9.4 ve yüzde 18.1 arttı. Ülkenin Hong Kong ile yaptığı dış ticaret yüzde 66, Güney Afrika ile dış ticaret hacmi ise yüzde 49.7 oranlarında artış gösterdi. Çin, Avrupa ve Japonya dış ticaret hacminde sırasıyla yüzde 1.3 ve yüzde 8.5 oranlarında düşüş kaydedildi.

(7)

Çin yükselen ekonomilerle dış ticaretini arttırıyor

Çin Dış Ticaret Bakanlığı, geçtiğimiz yıl Çin'in yükselen ekonomilerle olan dış ticaretinde hızlı bir artış yaşadı.

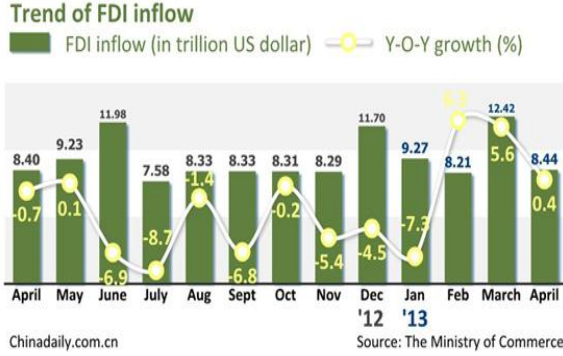
Bakanlığın verilerine göre, Çin geçtiğimiz yıl, yükselen ekonomiler ve gelişmekte olan ülkelerle olan dış ticaret hacmini 2011 yılına kıyasla yüzde 6.2 arttırdı. Ülkenin Brezilya, Rusya, Hindistan, Güney Afrika ile olan dış ticareti yüzde sırasıyla yüzde 188.5, yüzde 83, yüzde 72 ve yüzde 327 gibi yüksek oranlarda artış gösterdi.

Hükümetin ülkenin orta ve batı bölgelerinin gelişimine yönelik çalışmaları doğrultusunda bu bölgelerin dış ticaretinde büyük ölçüde gelişim yaşandı. 2012 yılında orta ve batı bölgelerinden ticaret ülkenin toplam ticaret hacminin yüzde 13.1'ini oluşturdu.

Ülkenin hizmet sektöründe gerçekleştirdiği ithalat ihracat dengeli gelişimini sürdürdü. Çin hizmet sektörü ticaretinde dünyada 3. sırada yer alıyor. 2012 yılında hizmet sektörü ticaret hacmi 2007 yılına kıyasla yüzde 87.6 artmış, 470.58 dolara ulaşmıştı. (8)

➤ Yatırımlar

Çin'e yapılan Yabancı Direkt Yatırımlar (FDI)

2013'ün Ocak-Nisan ayları arasında Çin'de kurulan yabancı işletmelerin sayısı yüzde 4.69 azaldı, 6,687 oldu. Nisan ayında Çin'e toplam 8.44 milyar dolar yabancı sermaye girdi.

Yılın ilk dört ayında, AB ülkelerinden Çin'e yapılan direkt yatırımlar yüzde 29.68 arttı, 2.47 milyar dolar oldu. Amerika'nın Çin'e yaptığı direkt yatırımlar yüzde 33.2 arttı 1.4 milyar dolara ulaştı.

Almanya'nın tek başına ülkeye yaptığı yatırımlar yüzde 54.61 arttı, 571 milyon dolara ulaşırken, Fransa'dan yapılan yatırımlar yüzde 59.02 oranında arttı 444 milyon dolar oldu.

10 Asya ülkesinden/bölgesinden (Hong Kong, Makao, Tayvan, Japonya, Filipinler, Tayland, Malezya, Singapur, Endonezya ve Kore) Çin'e reel sektörde

yapılan yatırımlar yüzde 0.21lik artışla 33.15 milyar dolar oldu. (9)

FDI son üç ayda yükseliş trendini korudu

FDI'n Nisan ayında da artması ile birlikte son üç aydır Çin'e giren yabancı yatırımlar artış gösterdi. Bu artış yabancı yatırımcıların Çin'in yatırım ortamına olan güveninin arttığını ve yeni hükümetin ekonomik alanda yaptığı çalışmalara bağlı olduğu söyleniyor.

Dış Ticaret Bakanlığı Sözcüsü Shen Dayang'ın yaptığı açıklamada, FDI'nın Çin'in ekonomik performansına bağlı olarak bu yıl da istikrarlı arttığını sürdüreceğini ifade etti.

2012 yılı sonunda FDI bir önceki yıla göre, yüzde 3.7 düşmüş, 111.72 milyar dolar olarak kaydedilmişti. (10)

Çin'in orta ve batı bölgeleri daha çok yabancı yatırım çekecek

Çin Ulusal Kalkınma ve Reform Komisyonu ve Çin Ticaret Bakanlığı tarafından Mayıs 16'da yayımlanan Çin Orta ve Batı Bölgeleri "Yabancı Yatırımlar Kataloğu"na göre, Çin'in nisbeten daha az gelişmiş orta ve batı bölgeleri yakın gelecekte daha çok yabancı direkt yatırımı çekecek. 22 Eyaleti, belediyeleri ve otonom bölgeleri kapsayan toplam 500 maddelik yatırım

katalogu 10 Haziran tarihinden itibaren uygulamaya koyulacak.

Yatırım Kataloğu'nda yeşil yatırımlar ve emek yoğun sanayi alanlarına yapılacak yatırımlar teşvik ediliyor. Öte yandan, Guangxi Zhuang Otonom Bölgesi'nde tarım ve maden ürünlerine yapılacak yatırımlar, Sichuan Eyaleti'nde ise elektrikli ev eşyaları imalat sanayine, hizmet sektörüne yapılacak yatırımlar teşvik ediliyor.

Otomotiv sektöründeki yatırımlar için ülkenin batı bölgeleri tercih ediliyor.

Çin'in orta ve batı bölgelerine yapılan yatırımlar 2012 yılına kıyasla yüzde 36.7 oranında artmış, 19.21 milyar dolar olmuştu. (11)

Çin'in Yurtdışı Yatırımları (ODI)

2013'ün Ocak ve Nisan ayları arasında 2040 Çinli işletme toplam 142 ülke ve bölgede yatırım yaptı. Bu işletmelerin reel sektörde yaptıkları yatırımlar bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 27 arttı, 29.5 milyar dolar oldu.

Yılın ilk dört ayında Çinli firmaların gerçekleştirdiği satın alma ve birleşme faaliyetleri 11.3 milyar dolar oldu.

Birleşme ve satın alma ile yapılan ODI Çin'in aynı dönemde yaptığı yurtdışı

direk yatırımlarının yüzde 38'ini tutmakta.

Çin'in Hong Kong, ASEAN, AB, Avustralya, Amerika, Rusya, Japonya'ya yaptığı direk yatırımlar 23.8 milyar dolar'a ulaştı. Bu yatırımlar ülkenin toplam ODI'nın yüzde 81'ini oluşturuyor. Rusya ve Japonya'ya yapılan ODI sırasıyla yüzde 40.9 ve 25.8 düşerken, Hong Kong, ASEAN, AB, Avustralya ve Amerika'ya yapılan ODI sırasıyla yüzde 18, yüzde 77, yüzde 22, yüzde 86 ve yüzde 76 arttı. (12)

Çin'in Dış Ekonomik İlişkileri

➤ AB ile ilişkiler

AB şirketleri Çin'de 22 milyar dolar gelir kaybetti

AB Ticaret Odası tarafından yapılan ankette, Çin'de yatırımı olan AB'li şirketler, Çinli şirketlerle eşit muamele görmediklerini ve bu nedenle de Çin'deki operasyonlarında toplam 22 milyar dolar kaybettiklerini dile getirdiler.

Avrupalı şirketlere göre, Çin'deki iş yapma ortamı ve ayırımcı uygulamalar şirketlerin Çin'de gelir oranlarını düşürdü. Ankete göre, Avrupalı şirketlerin Çin'deki operasyonlarından elde ettikleri gelirler yüzde 62 azaldı. Anket sonuçlarına göre, Avrupalı

şirketlerin sadece yüzde 29'u Çin'deki yatırımlarından memnun.

Son günlerde Çin ve Avrupa solar panel, telekomünikasyon teknolojisi gibi ürünlere karşılıklı anti-dumping uyguluyor. (13)

Çin Almanya'da 3. en büyük proje yatırımcısı

Almanya 2012 yılında toplam 854 yabancı direk yatırımı aldı. Bu projelerin 98 tanesi Çinli sermaye ile gerçekleştirildi. Çin Amerika ve İsviçre'den sonra Almanya'da en büyük 3.proje yatırımcısı oldu.

Çin'de gelen yatırımların yüzde 29'u otomotiv ve makina alanlarına yapılırken, enerji sektörüne yüzde 22 oranında yatırım yapıldı. (14)

Volkswagen Çin'de yeni fabrika kurmayı planlıyor

Alman Otomotiv üreticisi Volkswagen AG, Çin'in orta bölgesindeki ilk fabrikasını kurarak 12 milyar yuan değerinde yatırım yapmayı planlıyor. Fabrikayı Volkswagen'in Çinli ortağı SAIC Motor kuracak. Frankfurter Allgemeine Zeitung'un haberine göre fabrika yıllık 300,000 adet araç üretecek. (15)

Çin Ticaret Bakanı Gao Hucheng, Çin ve AB arasındaki kablosuz telekomünikasyon ekipmanları ticari anlaşmazlıkları konusunda açıklama yaptı.

Çin Başbakanı Li Kejian ile Hindistan'da bulunan Gao Hucheng, 21 Mayıs'ta Xinhua Haber Ajansı'na verdiği demeçte, Çin'in iki taraf arasında kablosuz telekomünikasyon ekipmanlarına karşı oluşan ticari anlaşmazlıkların karşılıklı diyalogla çözülmesini savunduklarını, AB'nin tek taraflı kararı ile soruşturmaya başlaması sorunun çözümünü zorlaştırmaktadır dedi.

Gao, Çinli ve Avrupalı telekom ekipmanları üreticilerinin karşılıklı iş ortaklığı kurma arzusu olduğunu belirtti ve Çin'in telekom pazarının Avrupalı şirketler dahil olmak üzere dünyaya açık olduğunu savundu. Hükümetlerin karşılıklı ambargolar uygulamak yerine anlaşma yoluna gitmesi gerektiğini belirtti. Aksi halde, ikili bu durumun ticari ilişkilere zarar vereceğini ifade etti. (16)

Merkel Çin'e anti damping soruşturmasına karşı

Almanya Başbakanı Angela Merkel, AB'nin Çin'e planladığı anti damping soruşturmasına karşı çıktığını belirtti.

Almanya ziyaretinde bulunan Çin Başbakanı Li Keqiang, evsahibi Başbakan Merkel'in 27 Mayıs'ta verdiği kahvaltıya katıldı.

İki lider, kahvaltı toplantısında Çin ile Avrupa Birliği (AB) arasında varolan sorunların yanı sıra, Çin-AB ilişkileri ve Avrupa'daki borç krizinin gidişatı gibi her iki tarafı ilgilendiren sorunlar üzerinde samimi ve derinlikli görüş alışverişinde bulundu.

Başbakan Li Keqiang, kahvaltıda Çin menşeli kablosuz haberleşme ürünlerine yönelik olarak anti dumping soruşturması planladığını açıklayan Avrupa Birliği'ne karşı tutumunu ortaya koydu. Merkel ise, Çin'in kaygılarını anladığını ve önemsedğini ifade ederek, söz konusu soruşturmaya karşı çıkmak için kararlı tedbirler almaya hazır olduğunu kaydetti. (17)

➤ ABD ile ilişkiler

General Motors (GM) Çin'de milyar dolarlık fabrika kuracak

7 Mayıs'ta General Motors (GM) yaptığı bir açıklama ile, Shanghai'da 1 ila 3 milyar dolar değerinde yatırım yapma kararı aldıklarını açıkladı. Fabrika Shanghai'nın Jinqiao Bölgesi'nde

kurulacak. İnşaata Haziran ayında başlanması planlanıyor.

Fabrika'nın yılda 150,000 adet araç üretmeyi planlıyor.

GM'in CFO'su Daniel Ammann, Çin otomotiv marketindeki paylarının yüzde 15.2 olduğunu belirterek, Çin pazarının şirket için çok önemli olduğunu söyledi. (18)

BYD Kaliforniya'da ilk fabrikasını kurdu

Çinli otomotiv üreticisi BYD, 1 Mayıs'ta Lancaster, Güney Kaliforniya'da ilk fabrikasını kuracağını duyurdu.

BYD, Başkan Yardımcısı, Li Ke, şirketin elektrikli otobüs üreteceğini söyledi.

BYD'nin elektrikli otobüsleri güneş panelleri, LED ışık ve diğer enerji tasarrufu yapan projelerle gerçekleştirilecek ve bir kere sarj edilmesi ile 248 km seyahat edebilecek.

BYD'nin Amerika'da yapacağı bu yatırım ile yüzlerce Amerika'da pekçok kişiye istihdam sağlayacak. (19)

➤ Diğer Ülkelerle ilişkiler

Xi Jinping, Trinidad ve Tobago Devlet Başkanı'yla görüştü

Çin Cumhurbaşkanı Xi Jinping, Trinidad ve Tobago ziyaretinin iki ülke arasındaki dostça işbirliğinin daha da güçlendirilmesini amaçladığını söyledi.

Xi Jinping, 1 Haziran'da İspanya Limanında'da Trinidad ve Tobago Devlet Başkanı Anthony Carmona'yla görüştü.

Xi Jinping, Çin ile Trinidad ve Tobago'nun coğrafi olarak birbirinden uzak olmasına rağmen, iki ülke halkları arasında derin geleneksel dostluğun bulunduğunu belirtti. Xi Jinping, cumhurbaşkanlığına geçmesinden sonra yaptığı Latin Amerika ve Karayip Denizi ziyaretinin ilk durağı olarak Trinidad ve Tobago'yu belirlediğini, ziyaretinin iki ülke arasındaki dostça işbirliğinin daha da güçlendirilmesini amaçladığını söyledi.

Carmona, 1974 yılında iki ülke arasında diplomatik ilişkilerin kurulmasından bu yana, ikili ilişkilerde verimli sonuçlar alındığını hatırlattı. Carmona, Çin'in Trinidad ve Tobago'da yaptığı birçok inşaa projesinin, ülkesinin ekonomik ve sosyal gelişmesini hızlandırarak, yerli halka çok yarar getirdiğini ifade etti. Trinidad ve Tobago'nun Çin'le ekonomi ve ticaret, temiz enerji ve çevre koruma gibi alanlarda yeni işbirliği yapmaya hazır olduğuna işaret eden Carmona,

Çin'le kültürel değişimi güçlendirerek, Konfüçyüs Enstitüsü'nün Trinidad ve Tobago'da kurulmasını olumlu karşıladıklarını ve iki ülke arasındaki karşılıklı anlayış ve dostluğun derinleştirilmesi için öğrenci değişimini teşvik ettiklerini kaydetti.

Xi Jinping ve eşi Peng Liyuan, dün kutlanan Uluslararası Çocuklar Bayramı dolayısıyla Carmona ve eşi ile birlikte Trinidad ve Tobago'daki ortaokul öğrenci temsilcilerini kabul etti. (20)

Başbakan Li, Pakistan Cumhurbaşkanı'yla görüştü

Pakistan ziyaretinde bulunan Çin Başbakanı Li Keqiang, 22 Mayıs tarihinde İslamabad'da Cumhurbaşkanı Asif Ali Zardari'yle görüştü.

Li Keqiang, görüşmede öncelikle Cumhurbaşkanı Xi Jinping'in selam ve iyi dileklerini ilettili. Çin ve Pakistan'ın her koşulda dost olduğunu vurgulayan Li Keqiang, dostluğun yalnızca sağlam bir temele değil, umut verici bir geleceğe de sahip olduğunu söyledi. Çin-Pakistan dostluğunun dünü, bugünü ve yarınından heyecan duyduğunu ifade eden Li Keqiang, iyi komşuluğun şans olduğunu, Çin-Pakistan dostluğunun da iki ülkenin şans, Asya'nın şans ve dünyanın şans olduğunu kaydetti. Çin-

Pakistan dostluğunun aziz tutulması ve nesilden nesile aktarılması gerektiğini de ifade etti.

Li Keqiang ayrıca, Cumhurbaşkanı Zerdari'nin ikili ilişkilere katkıda bulunmak üzere göreve geldikten bu yana 9 kez Çin'i ziyaret ettiğini hatırlatarak, bunu önemle takdir ettiklerini söyledi.

Göreve geldikten sonraki ilk dış gezisi kapsamında Pakistan'a geldiğini belirten Başbakan Li, ziyaretinin ilişkilerde yeni bir dönem başlatmayı, somut işbirliği için yeni bir yön belirlemeyi ve geleneksel dostluğu el ele vererek bir üst seviyeye taşımayı amaçladığını dile getirdi.

Li Keqiang ayrıca, iki ülkenin stratejik işbirliği ortaklığı ilişkisini güçlendirerek, birbirlerinin güvenilir ortağı ve samimi kardeşi olmak için çalışacaklarını da söyledi.

Sözlerine Cumhurbaşkanı Xi Jinping'e içten selamlarını ileterek başlayan Asif Ali Zerdari ise, "Başbakan olduktan sonra ilk yurtdışı ziyaretinde Pakistan'ı seçmeniz, Çin hükümeti ve halkı ile sizin Çin-Pakistan ilişkilerine attığınız büyük önemi yeterince gösterdi" diyerek, Pakistan hükümeti ve halkının müteşekkiri olduğunu kaydetti.

Cumhurbaşkanı Zerdari, ikili dostluğu aziz tuttuklarını vurgulayarak, Çin'le ele ele verip müşterek çaba sarf ederek ikili stratejik işbirliği ortaklığı ilişkisini yeni bir düzeye taşımayı arzu ettiklerini de söyledi. (21)

Çin-Arap Birliği İşbirliği Forumu düzenlendi

Çin Dışişleri Bakanlığı Sözcüsü Hong Lei, Çin-Arap Birliği İşbirliği Forumu 10. Liderler Toplantısı'nın forumun inşasını güçlendirme, Çin-Arap Birliği stratejik işbirliği ilişkilerini ilerletme ve her alandaki işbirliğini geliştirmede büyük önem taşıdığını söyledi.

Sözcü Hong Lei, bugün (31 Mayıs) Beijing'de düzenlenen basın toplantısında, 29-30 Mayıs günleri arasında düzenlenen Çin-Arap Birliği İşbirliği Forumu 10. Liderler Toplantısı'na 21 Arap ülkesinin Dışişleri Bakanlığı ile Arap Birliği Sekreterliği temsilcileri, Arap Birliği heyet başkanı ve Arap ülkelerinin Çin'deki büyükelçilerinin katıldığını ifade etti.

Sözcü Hong Lei, Çin Dışişleri Bakanı Wang Yi'nin toplantıya katılan Arap ülkeleri temsilcileri ve Arap Birliği heyet başkanıyla bir araya geldiğini ve Çin Dışişleri Bakan Yardımcısı Zhai Jun'un

açılış törenine katılarak bir konuşma yaptığını kaydetti.

Toplantıda Çin-Arap Birliği İşbirliği Forumu'nun 5. Bakanlar Toplantısı'ndan bu yana yapılan çalışmaların değerlendirildiğini kaydeden Hong Lei, "2012-2014 Yılı Hareket Uygulama Planı" ile ilgili atılacak adımların belirlendiğini söyledi. Hong Lei, ayrıca toplantıda tarafları ilgilendiren sıcak sorunların siyasi yoldan ele alındığını ve Sonuç Belgesi'nin de onaylandığını kaydetti. (22)

➤ Türkiye ile İlişkiler

Türk-Çin Ticaret Rakamları

Bu yılın ilk çeyreğinde Türk Çin ticaret hacmi, bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 1.2 arttı, 6.719 milyar dolar oldu. Türkiye'nin Çin'e yaptığı ihracat yüzde 54 arttı, 866 milyon dolar oldu. Türkiye'nin Çin'den gerçekleştirdiği ithalat yüzde 15.8 arttı, 5.853 milyar dolara ulaştı. Çin Türkiye'nin üçüncü en büyük ticaret ortağı olurken, en büyük ikinci ithalat, ondördüncü en büyük ihracat pazarı oldu. (23)

Enerjide 2.4 milyar dolarlık Türk-Çin işbirliği

Hattat Holding ile Çinli Harbin Electric International, Bartın'ın Amasra ilçesinde bir termik santral kurmak için anlaşma imzaladı. Yerli taş kömürü ile çalışacak 2640 MW gücündeki santrale yapılacak toplam yatırım 2.4 milyar dolara ulaşacak.

Santralde kullanılacak ekipmanların önemli bir bölümü de yine Harbin Electric ile ortak olarak Çerkezköy'de kurulacak üretim tesisinde üretilecek. Anlaşma ile ilgili konuşan Harbin Electric Proje Direktörü Xu Hongfu, toplam 20 ülkede enerji santrali projeleri yürüttüklerini söyleyerek, Hattat Holding ile işbirliğine devam edeceklerini söyledi.

İmza töreninde hazır bulunan Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Taner Yıldız, yapılan termik santral anlaşmasının Türkiye enerji sektörünün yabancı yatırımcılar için cazibesini gösterdiğini söyleyerek, kömür sahalarının enerji üretiminde kullanımı için çabalarını yoğunlaştırdıklarını ifade etti. (24)

Çin'den Balıkesir'e 180 milyon dolarlık yatırım

Çinli tekstil firması Texhong'un, Balıkesir'de yapacağı 180 milyon dolar

değerindeki yatırım için protokol imzalandı.

Balıkesir Valisi Ahmet Turhan, "Balıkesir lojistik açısından çok önemli bir yerde. Bu yatırımların devamının geleceğini düşünüyorum" dedi.

Texhong Yönetim Kurulu Başkanı Hong Tian Tzu da tekstilde Çin'in en büyük firmaları arasında yer aldıklarını bildirdi. Yatırımı üç aşamalı olarak planladıklarını anlatan Tian, "200 bin metrekarelik alanda fabrika kuracağız. Tamamlandığında bin 500 kişiye istihdam sağlanacak" dedi. (25)

Türk Lirası, Amerikan Doları ve AVRO karşısındaki Çin Yuan (RMB) kuru (3.06.2013) (26)

Türk Lirası	3.24203
Amerikan Doları	6.13379
AVRO	7.98447

➤ Çin ve Diğer Ülkeler Arasında İmzalanan Ortaklık Anlaşmaları

- China Construction Bank (Dubai) Ltd, 13 Mayıs tarihinde resmen faaliyete geçti. Banka, Dubai'deki müşterilerine hesap açma, proje

kredisi ve ticari kredi sağlama gibi pekçok konuda hizmet verecek. CCB geçtiğimiz Mart ayında Rusya'da şirket açmıştı. Banka, bu yıl içerisinde Tayvan, Toronto, Lüksemburg ve San Francisco'da da şirket kurma kararı aldı. (27)

- 20 Mayıs tarihinde Çin'in gıda sektöründe en büyük gıda şirketi COFCO, Fransız Danone ile ortaklık anlaşması imzaladı. Anlaşmaya göre, Danone şirkete ait Mengniu Süt Ürünleri'nin yüzde 4 hissesine sahip olmaya hak kazandı. Yeni kurulacak ortak teşebbüste COFCO yüzde 51 Danone ise yüzde 49'luk paya sahip olacak. (28)
- Zhejiang Beta Pharma Co Ltd ve Amerikalı Amgen Inc ortak teşebbüs kurma kararı aldı. Anlaşmaya göre iki şirket Çin'de kanser önleyici ilaç satacak. Yeni teşebbüsün ismi Amgen-Beta Pharmaceuticals Co Ltd olacak olan şirketin yüzde 51'lik hissesine Çinli Zhejiang Beta Pharma Co Ltd sahip olacak. (29)

Kaynaklar

1. http://www.china.com.cn/v/finance/2013-05/30/content_28972458.htm
2. http://www.stats.gov.cn/tjfx/jdfx/t20130513_402895808.htm
3. <http://money.163.com/13/0523/02/8VHAPB0Q00253B0H.html>
4. http://www.stats.gov.cn/tjfx/jdfx/t20130509_402894988.htm
5. http://www.stats.gov.cn/tjfx/jdfx/t20130509_402895011.htm
6. http://gks.mof.gov.cn/zhengfuxinxi/tongjishuju/201305/t20130513_867577.html
7. <http://www.mofcom.gov.cn/xwfbh/20130516.shtml>
8. http://www.chinadaily.com.cn/dfpd/dfcaijing/2013-05-12/content_9006314.html
9. <http://www.mofcom.gov.cn/xwfbh/20130516.shtml>
10. http://usa.chinadaily.com.cn/business/2013-05/17/content_16506214.htm
11. http://news.xinhuanet.com/politics/2013-05/16/c_115796047.htm
12. <http://www.mofcom.gov.cn/xwfbh/20130516.shtml>
13. www.chinaeconomicreview.com/eu-firms-claim-us22bn-lost-
14. http://news.xinhuanet.com/2013-05/07/c_115664803.htm
15. http://union.china.com.cn/car/txt/2013-05/14/content_5951928.htm
16. <http://www.mofcom.gov.cn/article/ae/ai/201305/20130500134119.shtml>
17. <http://turkish.cri.cn/781/2013/05/27/1s148815.htm>
18. <http://news.21cn.com/caiji/roll1/a/2013/0509/02/21530350.shtml>
19. http://news.xinhuanet.com/2013-05/02/c_115615637.htm
20. <http://turkish.cri.cn/781/2013/06/02/1s148987.htm>
21. <http://turkish.cri.cn/781/2013/05/23/1s148677.htm>
22. <http://turkish.cri.cn/781/2013/05/31/1s148970.htm>
23. <http://istanbul.mofcom.gov.cn/article/jmxw/201305/20130500132842.shtml>
24. <http://www.invest.gov.tr/tr-TR/infocenter/news/Pages/150513-hattat-harbin-electric-coal-fired-plant-turkey.aspx>
25. <http://www.invest.gov.tr/tr-TR/infocenter/news/Pages/020513-chinese-texhong-investing-in-turkey.aspx>
26. <http://www.xe.com/ucc/>
27. <http://finance.people.com.cn/bank/n/2013/0513/c202331-21465831.html>
28. <http://finance.people.com.cn/n/2013/0521/c1004-21552435.html>
29. <http://www.hazq.com/finance/Details.aspx?id=421512650106248>

